

Сн.: Г. Костов

ДОБРИЯТ ПРИЯТЕЛ И НИЕ

Днес науката определя пътя на брадвата в леса и за това в повечето случаи сега стоманеното острие не е вече она безмилостен враг от миналото на великото зелено общежитие, а негов приятел. Нормалната сеч не вреди на нашата икономика. Въпреки това, колчем съм присъствувал на повалинето на гор. красавец — дъб, бук бор или кавак, грохотът, с който той е рухнал, с отекнал у мен като предсмъртна въздишка на умиращ одиозен човек и сърцето ми се е свивало от болка. И вие, уверени съм, сте изпитвали същото.

Наистина има нещо безмерно тъжно в този грохот, в последната тръпка на агонизиращите зелени ръце, миг преди това устремени с такава жизненост и любов към слънцето, а сега прострени безпомощно на земята, и в бистрите сълзи, с които оголеният, безжизнен труп изпраща острието на делача, плъзгащо се по него.

Защото неизказано скръбно е да се разделиш с този свой събеседник, под чиято корона си бил само преди час или два и с когото си водил такъв чуден, макар и ням разговор. Разговор, който обогатява духа, опреснява мисълта, затопля сърцето.

Какъв е той?

Всеки по своему разговаря с гората, но тя намира общ език с всекиго.

Ученият ѝ задава своите въпроси и колкото да са сложни те тя му отговаря ясно и изчерпателно. И с всеки отговор пред погледа на човешкото знание сплетената спирава на живота върху осмната твърд, от зачатие до сегашния му апогей, от амевата до мислещото същество, се вие все по-стръбно и по-ясно и змната ѝ все по-ясно се спояват едно с друго.

Артистът иска от мел шифъра на съкровищницата на красотата — там, дето са скрити перото, четката ваятелското длето, лирата на олга най-съвършен майстор, който може да бъде най-добър учител. И гората подава без колебание секретния ключ на достойния.

Обикновеният човек? Каква е неговата беседа с гората? Какво той споделя и желае от нея и какво тя му дава? Той като че е най-скромен — стигат му спокойствието на тишината и ласката на парфюма ѝ, иризовата на нейните шарки и разнообразието на формите ѝ, здравето на водата и въздуха ѝ. И тя щедро разтваря ръце. „Вземи!“ После се усмихва малко тъжно: „Вземи и всичко онова, което е нужно за дома ти. Но не ме преселвай напълно под твоята стряха, защото с това ще отсецеш клонка, на който стоиш.“ И го погледва нежно, без да пророни думичка за нито един от своите безценни дарове, с които го е обогатила — от тоягата, изправила го на задните му крака, до самолетното витло, издигнало го високо, високо над земята.

С една реч, всички ние, повече или по-малко, общуваме духовно с леса, независимо от културата, знанията, интересите, уметнения ни багаж. Защото сме пряко и неразривно свързани с това „сложно и многообразно единство между растения, животни, почва и атмосфера“, защото сами сме брънка от него. И защото то е нашата най-голяма радост, нашият най-опитен лекар, най-силен помощник, най-мъдър учител и най-добър другар.

Тогавя трябва ли, може ли да прекъсне разговорът ни, общуването ни с гората? Що се отнася до един такъв разрив, колкото и могъща да е, тя е пасивната страна и човекът ще реши: „Да!“ или „Не!“ Какво е решението на този човек — на силния, на умния човек? Безусловно „Не!“ — единственото и най-правилното. И тежко на този, който дръзна да го промени или да го пренебрегне. Разбира се, той ще бъде пак човек, но не силен и умен човек, брат на хората, а жалък вид, останал от пещерния период до днешен ден по някаква случайност. А такъв жалък вид не може да „звучи гордо“ не зависимо от способността си да борава отлично със съвременната техника. Впрочем трудно може да се допусне, че някой ще даде техника в ръцете на един неандерталец, независимо от това, дали той иска да се отправи към гората или към изграденото от хората. Но най-вече към гората, защото и най-съвършеният строеж може да се реставрира, ако бъде разрушен по някаква причина, а за великото зелено общежитие реставратор никога и никъде не ще може да се намери!

СЕВАР ЗАГОРЧИНОВ